

Atbalsta materiāls

Informācija par kartītēs redzamo priekšmetu
īpašniekiem, laikmeta raksturojums un
saites uz avotiem, kur uzzināt vairāk.

Tiks publicēts 30.07.2025.

Spēli “Lelle vai lācis? Latviešu bērnu lietas pasaulē” izstrādājis muzejs “Latvieši pasaulē” pēc Latviešu valodas aģentūras ierosmes – tā radīta, lai bērni caur spēli iepazītu latviešu valodu un vēsturi.

Spēles pamatā ir muzeja krājuma priekšmeti un stāsti no diasporas ģimenēm.

Spēle iegādājama [Latviešu valodas aģentūrā](#) Rīgā.

Kas redzams kartītēs?

Priekšmeta ceļojums

Kartītes krāsa un simbols augšējā kreisajā stūrī apzīmē kontinentu, kur priekšmets aizceļojis no Latvijas vai radīts. Ziemeļamerikas kartītes ir sarkanas, Dienvidamerikas – zaļas, Eiropas – dzeltenas, Āzijas – violetas, bet Austrālijas – zilas.

Ziņas par priekšmetu

Paskaidrojums rakstīts pēc iespējas īsi un vienkāršā valodā. Sīkākas ziņas par priekšmetiem var noskaidrot atbalsta materiālā.

Datējums

Katrā kartītē ir zīmogs ar priekšmeta izgatavošanas vai iegādāšanās gadu. Dažiem priekšmetiem tas zināms precīzi, citiem – tikai aptuveni, tāpēc norādīta desmitgade.

Priekšmeta nosaukums un attēls

Spēlē iekļauti priekšmeti no muzeja "Latvieši pasaulē" krājuma un no mūsdienų latviešu ģimenēm ārpus Latvijas.

Salīdzināmas vērtības

Attālums un izmērs ir izmērāmi, bet mīļums, praktiskums un izturība ir subjektīvi piešķirti vērtējumi. Šie skaitļi nav priekšmetu vērtējums. Tie izdomāti spēlēšanai, salīdzināšanai un sarunām.

Latviešu diasporas veidošanās

Pirms Pirmā pasaules kara

Kopš 19. gs. beigām izceļošana ekonomisku un tiesību apsvērumu dēļ. Top pirmās kopienas Krievijas iekšienē, Amerikā, Kanādā un Brazīlijā.

Otrais pasaules karš

Desmitiem tūkstošu bēg no kara un padomju okupācijas, galvenokārt uz Vāciju un Zviedriju.

Okupācijas laiks

Kādreizējie bēgļi veido spēcīgas trimdas kopienas Rietumeiropā, Amerikā un Austrālijā. Sakari ar Latviju ierobežoti.

Mūsdienas

Brīvas pārvietošanās apstākļos veidojas jaunas latviešu kopienas, top kultūras centri, skolas, kori un tautas deju kopas.

ROTAĻU ZIRDZIŅŠ

MĪĻUMS	92
PRAKTISKUMS	33
IZTURĪBA	50
ATTĀLUMS (km)	6460
IZMĒRS (cm)	32

Zīrgu Jurim uzdāvināja dzimšanas dienā. Viņš nosauca to par Bērīti un spēlējās bēglu nometnē Vācijā. Pēc tam Juris un Bērītis pārcēlās uz Bostonu Amerikā.

1938

Juris Krustāns un māsa Maija ar Bērīti Latvijā 1942. gadā.